

ITALIENSKA - SPANSKA

Distinktiva drag

Eva Tidner & Christina Funke 2007,
reviderad av Axel Hörstedt 2009

STAVNING

1 **k -ljud framför mjuk vokal**, dvs. e och i, stavas i

- spanska: **qu** - *que, quince*
- italienska: **ch** - *che, Chianti*

2 **g -ljud framför mjuk vokal** stavas i

- spanska: **gu** - *guerra, guitarra,*
- italienska: **gh** - *ghetto, spaghetti*

Guerra uttalas alltså olika i de båda språken som **g** i spanskan och **gu** i italienskan.

3 [tʃ] stavas i

- spanska: **ch** - *chico, Chile;*
- italienska: (alltid framför mjuk vokal, e och i) **c** - *cinque, cento.*
(Italienskans *ciao* har lånats in i spanskan och stavas där *chao*.)

4 [kw] - stavas i

- spanska: **cu** - *¿cuánto? ¿cuándo?*
- italienska: **qu** - *quanto? quando?*

5 [gw] stavas i

- spanska: som **gü** framför mjuk vokal - *cigüeña* (= stork), *vergüenza* (=skam) och som **gu** framför a - *guante, guardar*
- italienska: som **gu** i båda fallen *guardare, guerra.*

6 **dubbla konsonanter**

- spanska: Finns inte där andra språk brukar ha det, t. ex. *Ana* (Anna), *llama* (flamma), *boca* (lat.*bucca*, it. *bocca* = mun).

Undantag är tecknen för de speciella ljuden **rr** (*perro*) och **ll** (*Mallorca*).

7 **Accenttecken**

- spanska: akut accent ´ sätts ofta ut på den betonade vokalen efter vissa regler: *América, habitación, sofá.*
- italienska: Grav accent ` sätts ut på betonade slutvokaler: *università, già, papà, più.*

UTTAL

1 **qu** uttalas i

- spanskan: som [k] - *que, quien, quince*
- italienskan: som [kw] - *quanto, quando, quindici*

2 **c- z** uttalas i

- spanska: som **läspljud** eller **s** - *cinco, zapato, azul*
- italienska: som [ts] eller [dz] - *pizza, zucchero, azzurro*

3 **c** och **g** framför mjuk vokal uttalas i

- spanska: som **läspljud** eller **s** - *cinco, Cervantes, ciudad*, respektive [χ] - *Gibraltar, Argentina, general.*

- italienska: som [tʃ] - *cinque, Cesare, città* respektive [dʒ] - *Genova, giro, generale* (jämför med engelskans *George*).

4 **v** och **b** uttalas i

- spanskan som

[b] i början av ord efter paus samt efter nasal, dvs. n och m, - Städer som *Valencia* och *Barcelona* börjar alltså på exakt samma ljud, nämligen **b**!

'Vinter' på spanska heter *invierno* och uttalas alltså som "imbierno".

[w] inuti ord framför allt mellan vokaler

- italienska: alltid som **v** respektive **b**. Det italienska *inverno* uttalas som det stavas.

5 **h** är i båda språken stumt, dvs. uttalas inte

- spanska, finns i många ord: - *hablar, hacer, hijo, hoja*.

- italienska: *ho, hai, ha, hanno*, alla av verbet *avere* = ha, samt i några låbord.

6 **ñ - gn** (kat. **ny** och port. **nh**) uttalas som **n+j** (s. k. muljerat n) i

- spanska: *señora, España, español, año*

- italienska: *signora, Spagna, spagnolo*, (kat. *senyora*, port. *senhora*).

7 **ll - gl** uttalas som **l+j** (s.k. muljerat l) i

- spanska: *Sevilla, Mallorca, paella*

- italienska: *Puglia, famiglia, figlio*

LJUDUTVECKLING

1 Spanskan har s. k. prostetiskt (= framförställt) **e**, dvs **e-** före ord som ursprungligen började på **st-**, **sc-** och **sp-**, som inte finns i italienskan.

sp. *estrella* - it. *stella*, sp. *escalera* - it. *scala* (fr. *escalier*), sp. *estación* - it. *stazione*, sp. *estado* - it. *stato*, sp. *escribir* - it. *scrivere*, sp. *escuela* - it. *scuola* (fr. *école*), sp. *Estocolmo* - it. *Stocolma*.

2 Latinskt **fl-** **pl-** och **cl-** har blivit **ll-** i spanskan och **fi-**, **pi-**, **chi-** i italienskan.

- latin: *flamma, plenus, planus, clamare*

- spanska: *llama, lleno, llano, llamar*

- italienska: *fiamma, pieno, piano, chiamare*

Undantag: Vissa lärdare spanska ord: sp. *blanco* (germ.låbord) it. *bianco*, sp. *flor* it. *fiore*, sp. *plazer* it. *piacere* sp. *claro* it. *chiaro*

3 Initialt **f** har blivit stumt **h** i spanskan_utom i lärdare ord.

- latin: *filius, folia* (plur. av *folium*), *facere*

- spanska: *hijo, hoja, hacer*

- italienska: *figlio, foglia, fare*

4 **c, p, t** blir **g, b, d** i spanskan mellan vokaler_utom i lärda ord.

- latin: *aqua, lacrima, aperire, sapere, fatum, latus*

- spanska: *agua, lágrima, abrir, saber, hado, lado*

- italienska: *acqua, lacrima, aprire, sapere, fato, lato*

Jfr motsvarande ljudutveckling i danskan: *gade, kage* (= sv. *gata, kaka*).

5 **i** har oftare förvandlats till **e** i spanskan.

- latin: *ille, in, lingua*;

- spanska: *el, en, lengua*;

- italienska: *il, in, lingua*.

6 Hopdragning, synkope, är vanligare i spanskan än i italienskan.

- latin: *septimana, insula*,
- spanska: *semana, isla*;
- italienska: *settimana, isola*.

7 Avhuggning, apokope, i spanskan (efter konsonanterna t, d, n, l, r, s, c).

- latin (ackusativform): *pacem, vocem, lucem, arborem* (av *pax, vox, lux, arbor*)
- spanska: *paz, voz, luz, árbol*
- italienska: *pace, voce, luce, albero*.

På samma sätt har slut - e fallit i alla verbs infinitiver i spanskan:

- latin: *amare* (= älska), *videre* (= se), *credere* (= tro), *dormire* (= sova)
- spanska: *amar, ver, creer, dormir*
- italienska: *amare, vedere, credere, dormire*

8 Fler assimilerade ord i italienskan.

- latin (ackusativformer): *doctorem, factum, noctem, lactem* (vulgär form) och räkneord *septem, octo*
- spanska: *doctor* (lärt ord), *hecho, noche, leche, siete, ocho*
- italienska: *dottore, fatto, notte, latte, sette otto*

9 Diftongering: latinskt -o- blir italienskt -uo- och spanskt -ue-.

- latin: *novus, novem, bonus*
- spanska: *nuevo, nueve, bueno*
- italienska: blivit *nuovo, nove, buono*

10 Diftongering: latinskt -e- blir italienskt och spanskt -ie- fast oftare i spanskan än i italienskan.

- latin: *petra* (= sten), *tempus* (= tid), *dentem* (= tand)
- spanska: *piedra, tiempo, diente*
- italienska: *pietra, tempo, dente*

ORDBILDNING

1 Diminutiver, t.ex. spanska ord på **-ito/-ita** och italienska ord på **-ino/-ina**.

- spanska: *señorita, Anita, Rosita*;
- italienska: *bambino, panino, signorina*

2 Augmentativer.

- spanska **-ón**: *salón* (= storsal, salong), *montón* (= massa), *tetona* (= kvinna med stora bröst)
- italienska **-one**: *mammone* (= stormamma), *cannone* (= storrör), *milione* (= stortusende)

3 Objektsformer av personliga pronomen.

- spanska: 'mig, dig, sig' motsvaras i obetonad ställning av *me, te, se* och i betonad ställning efter preposition av *mí, ti, sí*.
- italienska: Här är det tvärtom utom när dativformerna sätts ihop med ackusativformerna framför dessa.

<u>Obetonad ställning</u>		
spanska	italienska	svensk översättning
<i>¿Me amas?</i> <i>Te amo.</i> <i>La ciudad no se ve todavía.</i>	<i>Mi ami?</i> <i>Ti amo.</i> <i>La città non si vede ancora.</i>	Älskar du mig? Jag älskar dig. Staden syns /ser man/ (eg. "ser sig") ännu inte.
<u>Betonad ställning efter preposition</u>		
<i>El paquete es para mí.</i> <i>No puedo vivir sin ti.</i> <i>La cosa en sí.</i>	<i>Il pacchetto è per me.</i> <i>Non posso vivere senza te.</i> <i>La cosa in sè.</i>	Paketet är till mig. Jag kan inte leva utan dig. Saken i sig.

4 I italienska är det flera prepositioner som både i tal och skrift dras samman med den bestämda artikeln.

Vanliga prepositioner	bestämd artikel i singular				bestämd artikel i plural		
	<i>il</i>	<i>lo</i>	<i>l'</i>	<i>la</i>	<i>i</i>	<i>gli</i>	<i>le</i>
<i>a</i> (i, till)	<i>al</i>	<i>allo</i>	<i>all'</i>	<i>alla</i>	<i>ai</i>	<i>agli</i>	<i>alle</i>
<i>da</i> (av, från)	<i>dal</i>	<i>dallo</i>	<i>dall'</i>	<i>dalla</i>	<i>dai</i>	<i>dagle</i>	<i>dalle</i>
<i>di</i> (från)	<i>del</i>	<i>dello</i>	<i>dell'</i>	<i>della</i>	<i>dei</i>	<i>degli</i>	<i>delle</i>
<i>in</i> (i, till)	<i>nel</i>	<i>nello</i>	<i>nell'</i>	<i>nella</i>	<i>nei</i>	<i>negli</i>	<i>nelle</i>
<i>su</i> (på)	<i>sul</i>	<i>sullo</i>	<i>sull'</i>	<i>sulla</i>	<i>sui</i>	<i>sugle</i>	<i>sulle</i>

I spanska är detta fenomen mycket begränsat och förekommer endast i följande fall:

<i>a</i> (till)	a + el > al
<i>de</i> (av, från, om)	de + el > del

Voy al hotel. Jag går till hotellet. (a + el)

5 Latinets **slut-s** har fallit i italienskan. Verbets du-form slutar där i stället på **-i**. Likaså har substantiv, adjektiv, personliga pronomen och best. art. i maskulinum pluralis ändelsen **-i** och femininum pluralis ändelsen **-e**, (vilket var nominativ pluralis i latinet).

- spanska: *amas* (= du älskar),

- italienska: *ami* (= du älskar),

Spanskan har emellertid kvar latinets slut-s både i verbets du-form och i ovannämnda pluralisformer, (vilket var ackusativ pluralis i latinet).

- spanska: *los Ángeles, las Palmas, gambas fritas, los toros, Torremolinos*

- italienska: *gli Angeli, le Palme, gli spaghetti, le tagliatelle*

6 **Komparation** med *más* (av latin: *magis*) i spanskan respektive med *più* (latin: *plus* = mer) i italienskan .

- spanska: *más grande* = större.

- italienska: *più grande* = större.

SYNTAX

1 I spanskan bildas alltid **perfekt** med *haber* (= ha). *He estado en España.* = Jag har varit i Spanien.

I italienskan bildar vissa verb perfekt med *essere* (= vara), andra med *avere* (= ha). *Sono stato/-a in Italia.* = Jag har varit i Italien.

2 **Perfekt particip** böjs i italienskan om ett ackusativobjekt står före predikatet.

Ho scritto una lettera. = Jag har skrivit ett brev. *L'ho scritta* (= *La ho scritta*) = Jag har skrivit det.

Detta är inte längre fallet i spanskan. *He escrito una carta. La he escrito.*

3 *haber* används endast som **hjälpverb** i spanskan. Som **huvudverb** används = *tener* i betydelsen 'ha, äga'. Italienskan har *avere* i båda fallen.

- spanska: *He escrito una carta.* = Jag har skrivit ett brev. *Tengo una casa grande.* = Jag har ett stort hus.

- italienska: *Ho scritto una lettera.* = Jag har skrivit ett brev. *Ho una casa grande.* = Jag har ett stort hus.

4 **Pretérito indefinido** i spanskan är vanligare än dess motsvarighet **passato remoto** i italienskan, där perfekt (*passato prossimo*) är vanligare. Italienskans *passato remoto* används framför allt i skriftspråket.

- spanska: *Le vi en la calle* (pretérito indefinido). *Le he visto en la calle* (perfekt). (= Jag såg / har sett/ honom på gatan.)

- italienska: *Lo vidi nella strada* (passato remoto). *L'ho visto nella strada* (= *Lo ho visto...*) (passato prossimo = perfekt).

Pretérito indefinido är vanligare i Latinamerika än i Spanien.

- spanska: *Le vi en la calle. Le he visto en la calle.* (= Jag såg / har sett/ honom på gatan.)

Passato remoto är vanligare i talspråk i Syditalien än i Norditalien.

5 Inga **partitiva artiklar** finns i spanskan motsvarande *di* och *a* i italienskan (fr. *de*)

och inte heller några partitiva adverb i spanskan motsvarande it. *ne* och *ci/vi* (fr. *en* och *y*).

- spanska: - ¿*Usted tiene naranjas* ? - *Quisiera un kilo*. = Har Ni apelsiner ? Jag skulle vilja ha ett kilo.

- italienska: - *Lei ha delle arance* ? *Ne vorrei un chilo*. = Har Ni apelsiner ? Jag skulle vilja ha ett kilo.

VOKABULÄR

1 Exempel på vanliga ord, där språken skiljer sig.

spanska	italienska	svenska
<i>amarillo</i>	<i>giallo</i>	gul
<i>habitación / cuarto / pieza</i>	<i>stanza / camera</i>	rum
<i>cama</i>	<i>letto</i>	säng
<i>cansado</i>	<i>stanco</i>	trött
<i>alemán</i>	<i>tedesco</i>	tysk
<i>Alemania</i>	<i>Germania</i>	Tyskland
<i>queso</i>	<i>formaggio</i>	ost
<i>cabeza</i>	<i>testa / capo</i>	huvud
<i>mesa</i>	<i>tavola</i>	bord
<i>hablar</i>	<i>parlare</i>	tala
<i>hermano</i>	<i>fratello</i>	bror
<i>hermana</i>	<i>sorella</i>	syster
<i>ventana</i>	<i>finestra</i>	fönster
<i>también</i>	<i>anche</i>	också
<i>todavía</i>	<i>ancora</i>	ännu
<i>cerveza</i>	<i>birra</i>	öl
<i>calle</i>	<i>strada / via</i>	gata
<i>perro</i>	<i>cane</i>	hund
<i>bolso</i>	<i>borsa</i>	väska
<i>maleta</i>	<i>valigia</i>	resväska
<i>entrada</i>	<i>ingresso</i>	ingång
<i>salida</i>	<i>uscita</i>	utgång
<i>llegada</i>	<i>arrivo</i>	ankomst
<i>abuelo/a</i>	<i>nonno/a</i>	farfar, morfar / farmor, mormor
<i>manzana</i>	<i>mela</i>	äpple
<i>ciruela</i>	<i>pruna</i>	plommon
<i>niño/a, chico/a, muchacho/a</i>	<i>ragazzo/a</i>	pojke / flicka
<i>lapis</i>	<i>penna / matita</i>	bläck- /blyertspenna

2 Arabiska ord.

Det finns ett överflöd av arabiska lånord i spanskan. Arabernas tid i Spanien varade 711 - 1492. Några vanliga arabiska ord i spanskan: *zapato* (sko), *alfombra* (matta), *alcalde* (borgmästare), *arroz* (ris), *aceite* (olja), *aduanas* (tull), *almohada* (huvudkudde), *azúcar* (socker), *zanahoria* (morot), *algodón* (bomull, eng. cotton).

Spanskan har liksom portugisiskan många fler arabiska lånord än övriga europeiska språk. Ett undantag är dock sicilianskan, dvs. den italienska dialekten på Sicilien där araberna också var bosatta under flera århundraden.

Under mer än fyra sekler (från ca 650 till 1100 e.Kr.) dominerades Medelhavet av den arabiska kulturen. Som exempel har många arabiska ord spritt sig från Sicilien till övriga Italien och sedan vidare till Europa: *zucchero* ”socker”, *spinaci* ”spenat”, *cotone* ”bomull”, *cifra* ”siffra” osv. Detta gäller naturligtvis även de arabiska lånorden i Spanien och Portugal där de arabiska orden och kulturen ständigt påverkade livet och språken på den iberiska halvön och därifrån spred sig till det övriga Europa och senare även till Amerika.

3 False friends

italienska	översättning	spanska	översättning
burro	smör	burro	åsna
via	väg	via	(järnvägs-)spår
caldo	värme, varm	caldo	buljong
camera	rum	cama	säng
andare	gå, resa, färdas, eng. go	andar, caminar	gå (till fots)
amo	snara, fiskkrok, fälla	amo	husfar, patron
accostarsi	närma sig	acostarse	(gå och) lägga sig
costipato	förstoppad	constipado	snuvig
equipaggio	(båt-)besättning	equipaje	baggage
guardare	titta	guardar	bevara
in seguito a	följaktligen	en seguida	genast
mancia	drickspengar (ur handen)	mancha	fläck
largo	bred, vid	largo	lång
lupa	varginna	lupa	lupp, förstoringsglas
licenziato	avskedad	licenciado	licentiat
mettere	sätta, ställa, lägga	meter	stoppa in i
mirare	betrakta, sikta på, ha i kikaren	mirar	titta
negozio	affär, butik	negocio	affärsverksamhet, underhandling
officina	verkstad	oficina	kontor
nudo	naken	nudo	knut
prendere	ta, gripa	prender	antända
restare	stanna kvar	restar	återstå, subtrahera
salire	gå upp	salir	gå ut, avgå
sembrare	tyckas, förefalla	sembrar	så
spalla	axel, skuldra	espalda	rygg
subire	undergå, utstå, lida	subir	gå upp
tuttavia	likväl, ändå	todavía	ännu, fortfarande

Los *falsos amigos* son las palabras de dos idiomas que se asemejan mucho en la manera en que se escriben pero que, a pesar de eso, tienen un significado distinto. En la siguiente tabla, encontrarás los falsos amigos en las columnas del centro y las traducciones correctas al lado. Por ejemplo, en italiano existe el verbo *andare* que se parece mucho al verbo español *andar*. Sin embargo, sus significados son distintos: *andare* tendrás que traducirlo por *ir* en español mientras que *andar* lo traducirás como *camminare* en italiano.

Svensk översättning: "Falska vänner" (= false friends) är ord i två språk som är mycket lika varandra i skrift men som trots detta har olika betydelser. I följande tabell kommer du att finna de falska vännerna i kolumnerna i mitten och de rätta översättningarna vid sidan om. På italienska finns till exempel verbet *andare* som liknar mycket det spanska verbet *andar*. De har emellertid olika betydelser: *andare* bör man översätta med *ir* på spanska medan *andar* ska översättas med *camminare* på italienska.

I *falsi amici* sono le parole di due lingue che si assomigliano nella maniera in cui sono scritte ma che hanno un senso diverso. Nella tavola seguente, troverai i falsi amici nelle colonne al centro e le corrette traduzioni accanto. Per esempio, in spagnolo esiste il verbo *andar* che assomiglia al verbo italiano *andare*. Tuttavia, i loro sensi sono diversi: *andar* dovrà essere reso in italiano come *camminare* mentre *andare* sarà tradotto in spagnolo come *ir*.

español	italiano	español	italiano
acercarse	accostarsi	acostarse	coricarsi
ir	andare	andra, caminar	camminare
anzuelo	amo	amo	padrone
calor, caliente	caldo	caldo	brood
estreñido	costipato	constipado	raffreddato
tripulación	equipaggio	equipaje	bagaglio
mirar	guardare	guarder	conservare
como consecuencia de	in seguito a	en seguida	subito
ancho	largo	largo	lungo
despedido	licenziato	licenciado	laureate
loba	lupa	lupa	lente d'ingrand
propina	mancia	mancha	macchia
poner	mettere	meter	introdurre
apuntar	mirare	mirar	guardare
tienda	negozio	negocio	affare
desnudo	nudo	nudo	nodo
taller	officinal	oficina	ufficio
coger, agarrar	prendere	prender	accendere
quedarse	restare	restar	sottrarre
subir	salire	salir	uscire
parecer	sembrare	sembrar	seminare
hombre	spalla	espalda	schiena
sufrir	subire	subir	salire
sin embargo	tuttavia	todavía	ancora